169. MEKTUP

١٦٩ — ﴿ اَلْمَكْتُوبُ التَّاسِعُ وَالسِّتُّونَ وَالْمِائَةُ : اِلَى الشَّيْخِ عَبْدِ الصَّمَدِ السُّلْطَانْپُورِىِّ فِى جَوَابِ سُؤَالِهِ عَنْ قَوْلِ مَنْ قَالَ لِشَيْخِهِ "لَوْ دَخَلْتَ بَيْنِى وَبَيْنَ الْحَقِّ سُبْحَانَهُ فِى وَقْتٍ خَاصٍّ بِى مَعَهُ تَعَالَى أَقْطَعُ رَأْسَكَ" وَاسْتَحْسَنَهُ الشَّيْخُ مِنْهُ ﴾

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ أَجْمَعِينَ وَصَلَ الْمَكْتُوبُ الشَّرِيفُ الْمُرْسَلُ عَلَى وَجْهِ الْكَرَمِ وَصَارَ مُوجِبًا لِلْفَرَحِ وَأَمَّا جَوَابُ الْاِسْتِفْسَارِ فَاعْلَمْ أَيُّهَا الْمَخْدُومُ اَنَّ الْمَقْصَدَ الْاَقْصَى وَالْمَطْلَبَ الْاَسْنَى هُوَ الْوُصُولُ اِلَى جَنَابِ قُدْسِ الْحَقِّ جَلَّ سُلْطَانُهُ وَلَكِنْ لَمَّا كَانَ الطَّالِبُ فِى الْاِبْتِدَاءِ فِى غَايَةِ التَّدَنُّسِ وَالتَّنَــزُّلِ بِسَبَبِ تَعَلُّقَاتٍ شَتَّى وَجَنَابُ قُدْسِهِ تَعَالَى فِى غَايَةِ الرِّفْعَةِ وَالتَّنَــزُّهِ كَانَتِ الْمُنَاسَبَةُ الَّتِى هِىَ سَبَبُ الْاِفَاضَةِ وَالْاِسْتِفَاضَةِ مَسْلُوبَةً بَيْنَ الطَّالِبِ وَالْمَطْلُوبِ بِالْكُلِّيَّةِ فَلَاجَرَمَ لَمْ يَكُنْ بُدٌّ مِنْ شَيْخٍ عَالِمٍ بِالطَّرِيقِ وَبَصِيرٍ بِهِ وَقَابِلٍ لِلْبَرْزَخِيَّةِ نَائِلٍ لِلْحَظِّ الْوَافِرِ مِنَ الطَّرَفَيْنِ لِيَكُونَ وَاسِطَةً فِى وُصُولِ الطَّالِبِ اِلَى الْمَطْلُوبِ وَكُلَّمَا يَحْصُلُ شَيْءٌ مِنَ الْمُنَاسَبَةِ بَيْنَ الطَّالِبِ وَالْمَطْلُوبِ يَجُرُّ الشَّيْخُ نَفْسَهُ بِهَذَا الْقَدْرِ مِنَ الْبَيْنِ فَاِذَا حَصَلَتْ مُنَاسَبَةٌ تَامَّةٌ بَيْنَ الطَّالِبِ وَالْمَطْلُوبِ فَحِينَئِذٍ يَأْخُذُ الشَّيْخُ نَفْسَهُ مِنَ الْبَيْنِ بِالتَّمَامِ فَاِنَّهُ قَدْ أَوْصَلَ الطَّالِبَ اِلَى الْمَطْلُوبِ فَلَمْ يَبْقَ الْاِحْتِيَاجُ اِلَى التَّوَسُّطِ فَمُشَاهَدَةُ الْمَطْلُوبِ فِى الْاِبْتِدَاءِ وَالتَّوَسُّطِ مِنْ غَيْرِ وِسَاطَةِ الشَّيْخِ غَيْرُ مُمْكِنَةٍ وَفِى الْاِنْتِهَاءِ يَتَجَلَّى جَمَالُ الْمَطْلُوبِ بِدُونِ وِسَاطَتِهِ وَيَحْصُلُ فِيهِ الْوَصْلُ الْعُرْيَانُ وَالَّذِى يَقُولُ "اِنَّ الشَّيْخَ لَوْ حَضَرَ فِى ذَلِكَ الْوَقْتِ اَحُزُّ رَأْسَهُ" اِنَّمَا يَقُولُ ذَلِكَ مِنْ جُنُونِهِ فَاِنَّ مِثْلَ هَذَا الْكَلَامِ لَا يَظْهَرُ مِنْ أَرْبَابِ الْاِسْتِقَامَةِ فَاِنَّهُمْ لَا يَسْلُكُونَ طَرِيقَ اِسَائَةِ الْاَدَبِ بَلْ يَطْلُبُونَ الْمُرَادَاتِ مِنْ بَرَكَاتِ الشَّيْخِ.

TÜRKÇE ANLAMI

Bu mektup Şeyh Abdussamed Sultanpûrî'ye yazılmış olup bir kişinin şeyhine "Eğer Allah ile beraber olduğum özel bir zamanda benimle Hakk Subhânehû'nun arasına girersen kafanı keserim" demesi ve şeyhin de bu sözü güzel karşılaması durumuyla ilgili sorunun cevabını içerir.

Hamd âlemlerin Rabbi olan Allah'a aittir. Salât ve selam Peygamberlerin Efendisi'ne (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) ve onun temiz ehl-i beyti üzerine olsun.

Lütuf ve keremle gönderilen kıymetli mektubunuz ulaştı. Sevince sebep oldu.

Açıklanmasını istediğiniz konuya gelince...

Dostum, bilmek gerekir ki; en yüce gâye ve en muhteşem talep Hakk Subhânehû'nun mukaddes zatına ulaşmaktır.

Ancak tâlip yolun başında iken çok farklı şeylere gönül bağlamış olması sebebiyle kirliliğin ve düşüklüğün son noktasında olduğundan ve O'nun (Celle Celâluhû) kutsal zâtı da son derece yüce ve kusursuz olduğundan tâlip arayan ile matlûp aranan arasında feyz alıp-verme sebebi olan münâsebet tamamen kopuktur.

Bu durumda, tâlibin matlûba ulaşmasına bir vasıta olması için yolu bilen ve gören, berzahiyyete (aracılığa) kabiliyeti olan ve her iki taraftan da bol bol nasiplenmiş bir şeyh mutlaka gerekmektedir.

Tâlip ile matlûp arasındaki münâsebetten her ne zaman bir şey elde edilirse, şeyh kendini o elde edilen şey miktarınca aradan çeker. Tâlip ile matlûp arasında tam münâsebet elde edilince de şeyh kendini tamamıyla aradan çıkarır. Çünkü artık o, tâlibi matlûba ulatırmış ve böylece de aracılığa ihtiyaç kalmamıştır.

Yolun başında ya da ortasında şeyhin aracılığı olmaksızın matlûbu müşâhede etmek mümkün değildir.

Yolun sonuna ulaşıldığında matlûbun cemâli artık şeyhin aracılığı olmaksızın ortaya çıkar ve *vasl-ı uryân* (bütün çıplaklığıyla vuslat) hasıl olur. "İşte tam bu esnada şeyh gelse kafasını keserim" diyen kişi bu sözü ancak deliliği sebebiyle söyler. Çünkü istikâmet üzere olan insanlardan bu tür sözler sadır olmaz. Zîrâ onlar edepsizlik yolunu tutmazlar; aksine murad ettikleri her şeyi şeyhin bereketi ile ararlar.

KELİME ANLAMI

169. < اَلْمَكْتُوبُ التَّاسِعُ وَالسِّتُّونَ وَالْمِائَةُ Yüz altmış dokuzuncu mektup *(Kime gönderilmiştir?)* اِلَى الشَّيْخِ عَبْدِ الصَّمَدِ السُّلْطَانْ پُورِىِّ Şeyh Abdussamed Sultan Pûri'ye *(Ne hakkındadır?)* فِى جَوَابِ سُؤَالِهِ Sorusunun cevabı hakkındadır *(Neden?)* عَنْ قَوْلِ مَنْ O kişinin sözünden ki, قَالَ لِشَيْخِهِ Şeyhine demiş *(Ne demiş?)* لَوْ دَخَلْتَ بَيْنِى وَبَيْنَ الْحَقِّ سُبْحَانَهُ "Benimle Allâh-u Teâla'nın arasına girersen *(Ne zaman?)* فِى وَقْتٍ خَاصٍّ بِى Bana ait olan bir vakitte *(Kiminle?)* مَعَهُ تَعَالَى Allâh-u Teâla'yla (bana ait olan bir vakitte aramıza girersen) أَقْطَعُ رَأْسَكَ Kafanı keserim!" (demiş) وَاسْتَحْسَنَهُ الشَّيْخُ مِنْهُ Şeyh de, onun bu sözünü hoş görmüş >

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ Hamd, âlemlerin rabbine وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ Salât-ü selam عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ Peygamberlerin Efendisine وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ Tertemiz ehline أَجْمَعِينَ Hepsine olsun وَصَلَ الْمَكْتُوبُ الشَّرِيفُ Kıymetli mektup ulaştı *(Öyle mektup ki;)* اَلْمُرْسَلُ عَلَى وَجْهِ الْكَرَمِ Bir lütûf eseri olarak gönderilen وَصَارَ مُوجِبًا لِلْفَرَحِ Ve sevince neden oldu وَأَمَّا جَوَابُ الْاِسْتِفْسَارِ Sorunuzun cevabına gelince فَاعْلَمْ أَيُّهَا الْمَخْدُومُ Azizim! Bilesin ki; اَنَّ الْمَقْصَدَ الْاَقْصَى Son hedef وَالْمَطْلَبَ الْاَسْنَى Ve doruk nokta هُوَ الْوُصُولُ O ulaşmaktır *(Neye?)* اِلَى جَنَابِ قُدْسِ الْحَقِّ جَلَّ سُلْطَانُهُ Saltanatı yüce Hak Teâla'nın mukaddes zâtına وَلَكِنْ لَمَّا كَانَ الطَّالِبُ Fakat talip, salik olunca *(Nerede?)* فِى الْاِبْتِدَاءِ Başlangıçta *(Ne olunca?)* فِى غَايَةِ التَّدَنُّسِ وَالتَّنَـــزُّلِ Kirliliğin ve düşüklüğün son noktasında *(Ne sebebiyle?)* بِسَبَبِ تَعَلُّقَاتٍ شَتَّى Çok farklı alâkalar sebebiyle وَجَنَابُ قُدْسِهِ تَعَالَى Cenâb-ı Kuds Teâla da olunca *(Ne olunca?)* فِى غَايَةِ الرِّفْعَةِ وَالتَّنَـــزُّهِ Yüceliğin ve kusursuzluğun son noktasında كَانَتِ الْمُنَاسَبَةُ Münâsebet oldu الَّتِى هِىَ Ki o münâsebet سَبَبُ الْاِفَاضَةِ وَالْاِسْتِفَاضَةِ Feyz alıp, vermenin sebebidir *(Ne oldu?)* مَسْلُوبَةً بَيْنَ الطَّالِبِ وَالْمَطْلُوبِ Talip ile matlup arasından kaldırılmış oldu *(Nasıl?)* بِالْكُلِّيَّةِ Tamamıyla فَلَاجَرَمَ (Bu durumda)

عَالِمٍ بِالطَّرِيقِ وَبَصِيرٍ بِهِ Bir şeyhe ki, مِنْ شَيْخٍ (Kime?) Gerek duyuldu لَمْ يَكُنْ بُدٌّ şüphesiz
Yolu bilen ve gören وَقَابِلٍ لِلْبَرْزَخِيَّةِ Aracılığa kâbiliyetli نَائِلٍ لِلْحَظِّ الْوَافِرِ Ve bol bol
nasip sahibi olan (Neden?) مِنَ الطَّرَفَيْنِ Her iki taraftan da (Niçin gerek duyuldu?) لِيَكُونَ وَاسِطَةً
Aracı olsun diye (Hangi konuda?) فِي وُصُولِ الطَّالِبِ Talibin ulaşması konusunda (Kime?) اِلَى
الْمَطْلُوبِ Matlûba وَكُلَّمَا يَحْصُلُ Ve her oluştuğunda (Ne?) شَيْئٌ مِنَ الْمُنَاسَبَةِ Bir
münâsebet (Nerede?) بَيْنَ الطَّالِبِ وَالْمَطْلُوبِ Taliple matlup arasında يَجُرُّ الشَّيْخُ نَفْسَهُ
Şeyh kendini çeker (Ne ölçüde?) بِهَذَا الْقَدْرِ Bu münâsebet ölçüsünde (Nereden?) مِنَ الْبَيْنِ
Aradan فَاِذَا حَصَلَتْ مُنَاسَبَةٌ تَامَّةٌ Ve tam bir münâsebet oluştuğunda (Nerede?) بَيْنَ الطَّالِبِ
وَالْمَطْلُوبِ Taliple matlup arasında فَحِينَئِذٍ İşte o zaman يَأْخُذُ الشَّيْخُ نَفْسَهُ Şeyh kendini
alır مِنَ الْبَيْنِ Aradan (Nasıl?) بِالتَّمَامِ Tamamen فَاِنَّهُ قَدْ أَوْصَلَ الطَّالِبَ Zira o talibi
ulaştırmıştır (Kime?) اِلَى الْمَطْلُوبِ Matluba فَلَمْ يَبْقَ الْاِحْتِيَاجُ Ve artık ihtiyaç kalmamıştır
(Neye?) اِلَى التَّوَسُّطِ Aracılığa فَمُشَاهَدَةُ الْمَطْلُوبِ Öyleyse matlubu müşâhede etmek
(Nerede?) فِي الْاِبْتِدَاءِ Başlangıçta وَالتَّوَسُّطِ Ve ortada (Nasıl?) مِنْ غَيْرِ وِسَاطَةِ الشَّيْخِ Şeyhin
aracılığı olmadan (Nedir?) غَيْرُ مُمْكِنَةٍ Mümkün değildir وَفِي الْاِنْتِهَاءِ Yolun sonunda ise
يَتَجَلَّى جَمَالُ الْمَطْلُوبِ Matlubun cemali tecelli eder (Nasıl?) بِدُونِ وِسَاطَتِهِ Şeyhin aracılığı
olmadan وَيَحْصُلُ فِيهِ Ve orada hâsıl olur (Ne?) الْوَصْلُ الْعُرْيَانُ Vasl-ı uryan وَالَّذِي يَقُولُ
Ve diyen kişi: (Ne diyen?) اِنَّ الشَّيْخَ لَوْ حَضَرَ "Şayet şeyh hazır bulunursa (Ne zaman?) فِي
ذَلِكَ الْوَقْتِ Bu vakitte اَحُزُّ رَأْسَهُ Başını keserim!" (diyen kişi) اِنَّمَا يَقُولُ ذَلِكَ Bunu
sadece der (Neden ötürü?) مِنْ جُنُونِهِ Deliliğinden ötürü فَاِنَّ مِثْلَ هَذَا الْكَلَامِ Zira böyle bir
söz لَا يَظْهَرُ مِنْ أَرْبَابِ الْاِسْتِقَامَةِ İstikâmet sahiplerinden sâdır olmaz فَاِنَّهُمْ لَا يَسْلُكُونَ
Zira onlar tutmazlar (Neyi?) طَرِيقَ اِسَائَةِ الْاَدَبِ Edepsizlik yolunu بَلْ يَطْلُبُونَ Aksine
ararlar (Neyi?) الْمُرَادَاتِ İsteklerini (Neden?) مِنْ بَرَكَاتِ الشَّيْخِ Şeyhin bereketinden.

